

Зі святом, Україно! Миру, достатку, світлої долі!

**ШАНОВНІ КОЛЕГИ,
ДРУЗІ ТА ПАРТНЕРИ!**

24 РОКИ ТОМУ УКРАЇНА ЗДОБУЛА ПОЛІТИЧНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ І З ТИХ ПІР ПРОЙШЛА НЕПРОСТИЙ ШЛЯХ. З РОКУ В РІК МИ ПІДТВЕРДЖУВАЛИ, ЩО ЗДАТНІ САМОСТІЙНО БУДУВАТИ СИЛЬНУ, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНУ КРАЇНУ.

СЬОГОДНІ УКРАЇНЦІ ДОВЕЛИ ВСЬОМУ СВІТУ, ЩО МИ СИЛЬНА НАЦІЯ І МОЖЕМО ВПОРАТИСЯ З БУДЬ-ЯКИМИ ТРУДНОЩАМИ, А ЗАВДЯКИ ЄДНАННЮ І ЗГУРТОВАНOSTІ, ЗДАТНІ ПРОЙТИ ВСІ ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ДО ЕКОНОМІЧНОГО ПРОЦВІТАННЯ ТА БЛАГОПОЛУЧЧЯ.

ВІРЮ, ЩО НАША ПРАЦЯ І ЗАВЯТІСТЬ ДОПОМОЖУТЬ ПОБУДУВАТИ СИЛЬНУ І ВІЛЬНУ КРАЇНУ! Від усієї душі вітаю усіх співвітчизників з Днем Незалежності України! Бажаю міцного здоров'я, стабільності та миру Вам і ВАШИМ БЛИЗЬКИМ!

**ГОЛОВА РАДИ ГРУПИ КОМПАНІЙ GROUP DF
ГОЛОВА РАДИ ФЕДЕРАЦІЇ РОБОТОДАВЦІВ УКРАЇНИ
ДМИТРО ФІРТАШ**

Читайте в номері

ПАТ «АЗОТ» успішно адаптується до вимог європейських стандартів	2
На обслуговуванні цеху КВПіА понад 30 тисяч одиниць устаткування	3
АМУ завершує підготовку Програми модернізації України	4
Подарунок до Дня Незалежності України черкаським хімікам	6

Шановні азотівці! Дорогі друзі!

Щиро вітаю вас з головним державним святом країни – Днем Незалежності!

24 серпня 1991 року здійснилася багатовікова мрія українського народу про власну, незалежну державу.

Водночас ми здобули і чудовий історичний шанс будувати її заможною, здоровою, демократичною європейською країною.

Хай це свято надихає на плідну працю, спрямовану на подальший розвиток нашої молоді, європейської країни.

Бажаю вам щастя, добра і злагоди, порозуміння і згуртованості. Нехай серця наповнюються гордістю за нашу державу, прагненням до єдності, а спільна праця на благо України буде надійною запорукою щасливого майбутнього!

**Олександр Халін,
Генеральний директор OSTCHEM**

Дорогі азотівці! Шановні ветерани праці!

Щиро вітаємо вас з національним святом – 24-ю річницею незалежності України!

Нехай вас, друзі, завжди супроводжують мир, злагода та впевненість у завтрашньому дні.

Щедрої вам долі, міцного здоров'я, здійснення всіх світлих мрій і добрих задумів!

Правління товариства. Профспілковий комітет

ПАТ «АЗОТ» успішно адаптується до вимог європейських стандартів

Рівень життя людини і суспільства загалом визначає якість товарів та послуг. Важливу роль у вирішенні проблеми якості відіграє стандартизація, яка є ефективним засобом управління якістю і забезпечення безпеки продукції, робіт та послуг. Стандартизація – це встановлення єдиних норм і вимог на готову продукцію, напівфабрикати, сировину й матеріали.

Саме відділ управління якістю, стандартизації, сертифікації та нагляду в сфері REACH ПАТ «АЗОТ» проводить єдину політику товариства з організації та контролю робіт із стандартизації відповідно до вимог чинного законодавства, здійснює адаптацію підприємства до роботи в умовах дії європейського законодавства та законодавства інших країн світу, яке регламентує обіг та контроль якості й безпеки хімічних речовин.

Як самостійний структурний підрозділ, відділ було створено в травні 2008 року. До цього функціонувало лише бюро стандартизації у складі ЦВТК.

Основними завданнями відділу є: комплектування фонду державних стандартів; отримання дозвільної документації для випуску товарної продукції у міністерствах та комітетах; забезпечення виконання норм та вимог Європейського законодавства в рамках дії регламенту REACH стосовно умов розміщення продукції підприємства на території ЄС; забезпечення структурних підрозділів стандартами і методичними матеріалами щодо їхнього впровадження, а також інформацією про знову затверджені стандарти, зміни і вилучення до діючих, а також про скасування і заміну стандартів; розробка, облік та реєстрація технічних умов на готову продукцію та змін до них; підтримання взаємозв'язку зі «спеціальним представником» підприємства в Євросоюзі (OSTCHEM GERMANY GmbH) та надання йому всієї необхідної інформації згідно з вимогами регламенту REACH; ідентифікація та реєстрація внутрішньої та зовнішньої НД за замовленням відділів-кураторів тощо.

Регламент REACH, від якого відділ отримав свою оригіналь-

ну назву, був прийнятий Постановою Європейської комісії №1907/2006 від 18.12.2006 р. Він встановлює порядок реєстрації, оцінки, надання дозволів і введення обмежень на виробництво та використання хімічних речовин, накладає певні зобов'язання на всіх виробників, імпортерів і наступних споживачів хімічних речовин усередині Європейського Союзу, а також на виробників та імпортерів хімічної продукції, які здійснюють експортні поставки на ринок Євросоюзу. Задля того, щоб наше підприємство мало змогу виходити на ринок ЄС, спеціалісти відділу спільно з компанією OSTCHEM GERMANY провели реєстрацію шести речовин (аміачна селітра, карбамід, капролактан, сульфат амонію, нітрат магнію, аміак) та отримали у Європейському Хімічному Агентстві необхідні реєстраційні посвідчення.

Також, невід'ємною частиною хімічного європейського законодавства є Регламент з класифікації, маркування та пакування (CLP). Виконуючи його вимоги та співпрацюючи з іншими підприємствами холдингу OSTCHEM, проведено роботу з розробки уніфікованого маркування основної продукції товариства (карбамід, аміачна селітра, капролактан, іонообмінні смоли, сульфат амонію).

У зв'язку з прийняттям рішення про випуск обладнання для дитячих ігрових майданчиків та тренажерів на наявних площах підприємства, розроблено відповідну технічну документацію (паспорти, технічні описи, технічні умови), що дало змогу випустити якісне, безпечне та надійне обладнання для дитячих майданчиків та тренажерів, яке багатьом черкашанам, особливо малечі, припало до душі.

Начальник відділу стандартизації Дмитро Вікторович Яловий

Спільно з Черкаським НДІ-ТЕХІМ відділ стандартизації постійно веде співпрацю з аналізу основних тенденцій регулювання обороту хімічних речовин в ЄС та інших країнах. Так, 26-27 травня ц. р. фахівці відвідали семінар-практикум «Проблемні питання впровадження Регламентів REACH, CLP і законодавчих актів інших країн світу, що регулюють обіг хімічних речовин», де взяли активну участь у розробці нового Технічного регламенту України на мінеральні добрива, впровадження якого відбудеться в найближчі роки.

Наразі перед колективом постало важливе питання, пов'язане з імплементацією п.2 Програми Діяльності КМУ, затвердженої постановою КМУ від 09.12.2014 №695 та схваленої постановою Верховної Ради України від 11.12.2014 №26, згідно з якою до кінця 2015 року передбачається припинення дії на території України стандартів колишнього СРСР, що були прийняті до 1992 року. Фонд нормативної документації, яка актуалізована та використовується в товаристві, налічує більше ніж 8000 документів. З них мають бути анульовані 4194. Перед відділом стоїть за-

вдання з розроблення технічної документації, яка зможе замінити відмінені стандарти.

У зв'язку із ратифікацією Угоди про асоціацію в Україні проводиться робота щодо реформування системи технічного регулювання, метою якої є усунення технічних бар'єрів у торгівлі шляхом заміни/гармонізації діючих національних НД з міжнародними та європейськими стандартами. Фахівці ВС проводять роботу з пошуку та порівняльного аналізу європейських (EN) та міжнародних (ISO) стандартів з метою заміни національних законодавчих актів. **Це завдання не з легких, оскільки немає чіткої та повної відповідності між цими стандартами та національними стандартами України.** Також пошук відповідних міжнародних/європейських стандартів (ISO, EN) ускладнюється тим, що вони викладені мовою оригіналу (англійська мова) та відсутня можливість ознайомлення з їх змістом, щоб визначити ступінь релевантності діючих ГОСТ з міжнародними стандартами.

Дмитро Яловий, начальник відділу управління якістю, стандартизації, сертифікації та нагляду в сфері REACH

На обслуговуванні цеху КВПіА ПОНАД 30 ТИСЯЧ ОДИНИЦЬ УСТАТКУВАННЯ

В ПАТ «АЗОТ», згідно з графіками калібрування, повірки та технічного обслуговування структурних підрозділів СБС, ДК, АСКТП тощо, експлуатується більше, ніж 33 700 засобів вимірювальної техніки (ЗВТ) та десятки тисяч інших засобів автоматизації. На сьогодні з цієї кількості близько 5000 ЗВТ підлягають сфері державного контролю – повірці.

Щомісяця певна кількість приладів, згідно з графіком, знімається на калібрування, а на їх місце ставиться резерв. Але є такі позиції, коли прилад зняти неможливо, оскільки він встановлений на трубопроводі чи на апараті, які задіяні в технологічному процесі, і тільки за попереднім графіком капітальних ремонтів можна визначити наближену дату їх обслуговування. Інша справа, коли цехи підприємства перебувають в капремонті.

— Структура нашого цеху доволі розгалужена. Вона включає в себе 7 лабораторій та дільниць, які працюють за напрямками, — розповідає начальник цеху КВПіА Петро Іванович Шолудько. — І роботи нам вистає завжди. Вона розпочинається, образно кажучи, з «воріт» цеху, де здійснюється прийомка приладів. Тут їх розподіляють по лабораторіях за видами вимірювання. Істотної різниці між калібруванням і повіркою немає.

Слюсар КВПіА Наталія Юрасова за роботою

Але, скажімо, ЗВТ неможливо відправити на повірку, якщо він не пройшов калібрування. Згідно з методикою якості, кожний прилад має свій термін ремонту. На повірку визначено 30 календарних днів, на калібрування — 15-ть, а на ЗВТ комерційно-господарчого обліку — 7 днів. Намагаємося дотримуватися цих строків. Зви-

чайно, бувають винятки, коли в разі несправності прилад відправляємо на завод-виробник.

Разом з Петром Івановичем ми пройшли лабораторіями, де тривала інтенсивна робота. Так, у лабораторії витрат, рівня та тиску ремонтували та випробовували на стендах засоби, які контролюють ці процеси. Такий характер діяльності і у лабора-

торії фізико-хімічних вимірів. Тут ремонтують і калібрують газоаналізатори та сигналізатори горючих газів. Найбільш завантаженою ділянкою є лабораторія з ремонту манометрів, де йде відновлювальний ремонт з виготовленням комплектуючих. Фахівцям доводиться обслуговувати чималу їх кількість. У лабораторії точної механіки працівники виготовляють унікальні запасні частини.

Слюсари КВПіА до ремонту кожного ЗВТ підходять індивідуально, оскільки охопити всю номенклатуру неможливо. Для цього потрібні великі навички та стендове обладнання, яке відображає технічний процес на виробництві та окрему фізичну величину. Від кожного залежить справність окремого ЗВТ, а в цілому — безаварійна робота підприємства. Виділити «кращого» серед працівників неможливо, так як цех КВПіА — єдина команда, яка працює на кінцевий результат.

Ніна Гошуренко, фото автора

У котельному цеху проходять планові ремонтні роботи

В.Карпич та М.Курило біля барабана котла №3

Котельний цех готується до роботи в опалювальний період, проводячи ревізію та ремонт устаткування, трубопроводів пари та гарячої води. Нині триває ремонт котла №3, який має завершитися до 31 серпня.

— Ремонт охоплено практично увесь котлоагрегат №3. Проводиться ревізія та ремонт запірної та регулюючої арматури вузла живлення, трубопроводу подачі природного газу, продувки нижніх колекторів та видачі пари в загальну мережу підприємства, — розповідає заступник начальника КЦ Віктор Шевченко. — Проводиться огляд і чистка поверхонь нагріву всередині котла та внутріш-

ніх пристроїв барабана. Також наші спеціалісти зняли та передали для ремонту і наладки в централізований електроремонтний цех електродвигуни димососа та вентилятора.

Переважно всі роботи виконують ремонтні служби цеху: слюсарі-ремонтники, електрики, спеціалісти з КВПіА.

Як розповів начальник служби КВПіА цеху Сергій Кобець, всі прилади котлоагрега-

ту №3, що задіяні в сигналізації та блокуванні, передані на калібрування. А в період простою підприємства вдалося також провести ревізію витратомірної діафрагми, встановленої на трубопроводі подачі природного газу на цех, а також перевірити автомати живлення приладів.

Наталія Бакалова,
фото автора

АМУ ЗІБРАЛО ПРОВІДНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЕКСПЕРТІВ В ОКСФОРДІ

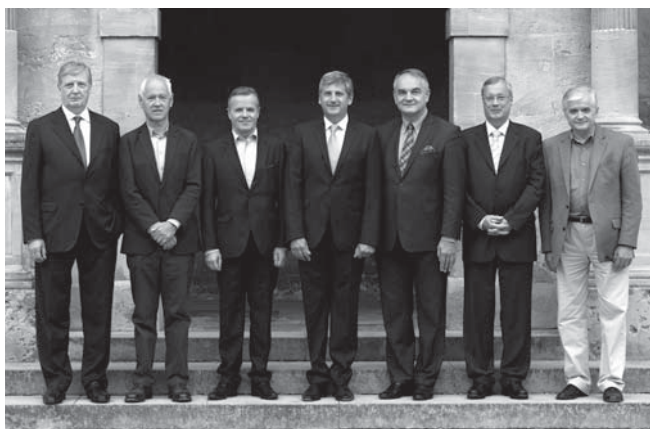
Керівники секторальних напрямків Агентства модернізації України зібралися в Оксфорді для завершення підготовки Програми модернізації України – політичної та економічної програми реформ для України.

Провідних європейських експертів і політиків приймав Оксфорд. Батьківщина одного з найстаріших університетів світу – альма-матері двох британських королів, восьми прем'єрів, філософів, письменників, фізиків.

Вони зібралися з Німеччини, Польщі, Австрії і Швейцарії. Зустрічав колег член Палати Лордів і колишній генеральний прокурор Англії і Уельсу Кен Макдональд.

— Зі своїми колегами я неодноразово приїжджав в Україну. Не лише в Київ, але і в інші міста, в тому числі, і на сході. Ми зустрічалися з українськими експертами, судьями, поліцейськими, прокурорами, юристами, чиновниками, щоб зрозуміти яка ситуація в Україні і що треба змінити, — розповів Кен Макдональд.

Над програмою модернізації України експерти зі своїми командами працюють з березня. За кожним закріплено окреме поле діяльності: Влодзімеж Чимошевич (Протидія коруп-

Фахівці Агентства модернізації України в Оксфорді

ції), Отто Депенхойер (Конституційна реформа), Вальдемар Павляк (Економіка), Лорд Макдональд (Верховенство права) працювали над завершенням Програми модернізації України в Оксфорді. Президент АМУ Міхаель Шпінделеггер, який відтепер керує напрямком «Фінансовий сектор та податки», може спиратися на попередню роботу

Пеера Штайнбрюка.

До команди АМУ приєдналися Пауль Роберт Фогт та Ілля Ємець, які працюють над напрямком «Охорона здоров'я». Основою стала підготовча робота, проведена засновником організації «Лікарі без кордонів» Бернаром Кушнером. Швейцарець Пауль Фогт спеціалізується на серцево-судинних захворюваннях та працює

з Фондом «EurAsia Heart» — медичною мережею у Східній Європі та Азії, яка допомагає людям із серцево-судинними захворюваннями. Українець Ілля Ємець був Міністром охорони здоров'я України та є головним лікарем Науково-практичного медичного центру дитячої кардіології та кардіохірургії при МОЗ України.

Протягом попередніх кількох місяців поряд з проведенням численних індивідуальних зустрічей з експертами та представниками громадянського суспільства в Україні (загалом 155 зустрічей), було проведено також 5 круглих столів у Києві, учасниками яких стало більше 300 експертів. Результати обговорень протягом круглих столів також стануть частиною Програми модернізації України.

На зустрічі в Оксфорді експерти і політики ділилися своїми напрацюваннями та зводили всі пропозиції в остаточну версію Програми модернізації України, яку тут також називають новим «планом Маршала».

— Федерація роботодавців України на чолі з Дмитром Фірташем попросила нас знайти вихід з безвиході, в якій опинилася Україна. Але наша робота повністю незалежна. Більше того, кожен з нас зацікавлений в тому, щоб Україна твердо стояла на ногах, — зазначив президент АМУ Міхаель Шпінделеггер. — Наразі ми додаємо останні деталі до Програми модернізації України для того, щоб презентувати її українському суспільству на початку осені.

Вже в жовтні документ будуть готові презентувати в Україні. Спершу — громадськості, а потім — і депутатам Верховної Ради. Також автори програми представлять план реформ і в Європі.

Джерело: podrobnosti.ua, amukraine.org

«Ника-Тера» розвивається і в умовах кризи

Морской порт «Ника-Тера» даже в условиях тяжелого экономического кризиса в стране продолжает успешно работать, обеспечивать горожан работой, наполнять бюджеты разных уровней и строить дальнейшие планы развития.

Так, для позитивной динамики развития морской терминал намерен увеличить перегрузку калия. Данный вид груза изначально был одним из основных, ради его перевалки и создавался порт.

— Министр инфраструктуры Украины недавно объявил об эксперименте по снижению портовых сборов. Это должно помочь привлечь транзит. Нами было на-

правлено предложение в ОАО «Беларуськалий» для рассмотрения возможности увеличения объема с учетом предполагаемой скидки. Со скидкой экономия на фрахте может составить до одного доллара на тонне, а это более 6 тысяч долларов для судна дедвейтом 12000 тонн. Неплохие деньги, при выборе фрахта 1 доллар — это аргумент. Но белорусской стороне хотелось бы еще по-

лучить сквозной железнодорожный тариф, который им давно дали прибалты. Так что ждем понимания от «Укрзалізнички». Очевидно, что морской путь из Николаева в Индию намного выгоднее по сравнению с Вентспилсом или Клайпедой, — отмечает председатель общества «МСП Ника-Тера» Александр Гайду.

Источник: nikatera.com

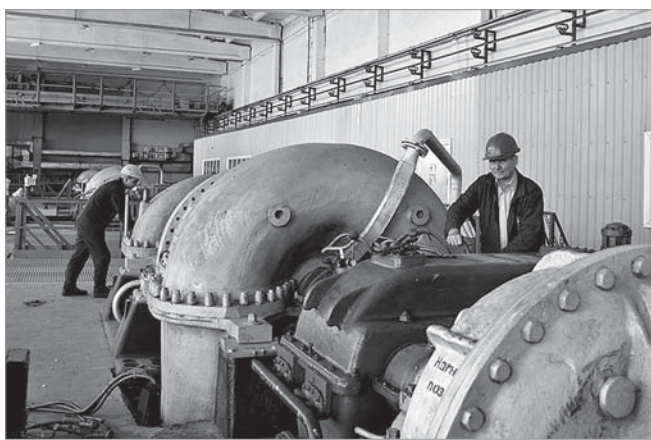
ПАТ «Рівнеазот» модернізує ЦЕХ НЕКОНЦЕНТРОВАНОЇ АЗОТНОЇ КИСЛОТИ

На ПАТ «Рівнеазот», яке входить до холдингу OSTCHEM (об'єднує підприємства азотної хімії Group DF), триває кампанія капітальних ремонтів. У цеху неконцентрованої азотної кислоти (НАК), завдяки якісному та своєчасному проведенню капітальних ремонтів, вдалося збільшити продуктивність та економічні показники, а також зменшити витрати сировини, енергоресурсів та потужностей підприємства.

Завдяки проведеним капремонтам 8 агрегатів НАК вчасно та у достатній кількості забезпечуватимуть цех аміачної селітри сировиною.

З початку року здійснено ремонт трьох агрегатів — №6,7,8. Проектна потужність кожного з агрегатів становить 120 тис. тонн неконцентрованої азотної кислоти у рік.

— Щоб отримати ці 120 тисяч тонн, нам необхідно періодично проводити капітальний ремонт на кожному агрегаті. Решта сім агрегатів цілком здатні забезпечити цех аміачної селітри сировиною. Результатом капремонтів є зменшення кількості позапланових зупинок, адже кожна така зупинка — це втрати сировини,

Заміна компенсаційних кабелів на ПТ-3М у цеху НАК

енергоресурсів та потужностей підприємства. Ми зацікавлені, аби ремонт проводився вчасно, у повному обсязі, що дасть змогу цеху виконувати поставлені завдання, — каже Голова правління ПАТ «Рівнеазот» OSTCHEM Михайло Заблуда.

Капітальний ремонт агрегатів цеху НАК передбачає

ремонт, діагностичне обстеження, опресовки та випробування. Завдяки капітальним ремонтам, у порівнянні з першим кварталом минулого року, в цеху НАК майже на 40% зменшилася кількість позапланових зупинок. Із підвищенням рівня навантаження та продуктивності агрегати стали працювати значно

ефективніше. Так, якщо взяти показники агрегату №8 у 2014 році, то він виробляв у середньому 14,8 тонн кислоти за годину. У 2015 році після проведення капремонтів агрегат №8 в середньому виробляв вже 15,1 тонн кислоти за годину.

Після проведення якісного капітального ремонту у цеху НАК змогли збільшити такі показники, як ступінь конверсії та ступінь абсорбції. Витратні коефіцієнти основної сировини аміаку та природного газу — зменшилися приблизно на 6-8% у порівнянні з тим самим періодом 2014 року.

У капітальних ремонтах цеху НАК в основному задіяні такі ремонтні служби ПАТ «Рівнеазот», як управління ремонтно-монтажних робіт, відділ діагностики та контролю, ремонтно-будівельний цех та персонал цеху. До кінця року заплановано здійснити ремонт ще трьох агрегатів — №2,3,4.

Джерело: azot.rv.ua

Северодонецьк

«Азот» знижує себестоимость аммиака

На Северодонецьком «Азоте» OSTCHEM в цехе производства аммиака 1-Б внедряют мероприятия, которое снизит себестоимость продукции.

Глубоко обессоленная вода — один из компонентов, использующихся при производстве аммиака. Для снижения ее расхода в цехе внедряют схему очистки турбинного конденсата.

Раньше очистка конденсата проводилась цехом химической подготовки воды. Выполнение такой очистки в самом цехе позволит экономить 2 м³ глубоко обессоленной воды на 1 тонну производимого аммиака, что снизит себестоимость продукции.

Источник: azot.lg.ua

Масштабні роботи у цехах аміаку-1 та аміаку-2

У період з червня по липень масштабні ремонтні роботи на ПАТ «Рівнеазот» виконували у цехах аміаку-1 та аміаку-2. Вже у близькому майбутньому завдяки усім виконаним роботам виробничі потужності підприємства стануть досконалішими.

У цьогорічний період капітальних ремонтів у цеху Аміаку-1 згідно з графіком виконано ремонт технологічного обладнання у дільниці зрідження аміаку, 9 сховищ рідкого аміаку складу №3 та 2 сховища рідкого аміаку складу №2. Важливі масштабні роботи у цеху аміаку-2 було виконано на агрегатах ПСГ №1,3 та СА №1,2,3.

— У нинішньому році працівники цеху аміаку-1 отри-

мали унікальну можливість здійснити технічне обстеження трубопроводів рідкого та газоподібного аміаку. У попередні роки такої можливості не було, оскільки лінії аміаку весь час були задіяні у виробничих процесах, — говорить Голова правління ПАТ «Рівнеазот» OSTCHEM Михайло Заблуда. — Завдяки проведеним ремонтам були усунуті проблемні ділянки трубопроводів та значно

покращені їх експлуатаційні можливості. Однією із найважливіших виконаних робіт у цеху аміаку-2 є заміна каталізатора низькотемпературної конверсії агрегату ПСГ №1, а також заміна каталізатора печі Н-101 на ПСГ №3. Вже у близькому майбутньому усі виконані роботи приведуть до покращення виробничих показників.

Джерело: azot.rv.ua

ПОДАРУНОК ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ хімікам Черкаського «Азоту»

Подарунок до 24-ї річниці Незалежності України зробило керівництво OSTCHEM Дмитра Фірташа кращим працівникам підприємств, що входять до холдингу OSTCHEM (об'єднує підприємства азотної хімії Group DF). Понад 550 працівників Черкаського «Азоту» побували на приуроченому Дню Незалежності святковому концерті телеканалу «ІНТЕР».

Володимир та Анастасія Бик

Концерт «Мрія про Україну» відбувся 17 серпня у Національному палаці мистецтв «Україна» в Києві. Щоб перевезти таку кількість людей знадобилося 13 автобусів. Колону супроводжували автомобілі ДАІ.

Крім черкаських хіміків до Національного палацу мистецтв «Україна» приїхали працівники ПАТ «Рівнеазот», ПрАТ «Севєродонецьке об'єднання Азот», ПАТ «Концерн Стирол». Загалом на святковому концерті побували більш ніж 3,5 тисячі співро-

бітників азотного, титанового, газового, медійного бізнесу Group DF.

— Приємно, що наші працівники стали не лише глядачами концерту, а й безпосередніми учасниками свята, — розповідає Голова Правління ПАТ «АЗОТ» Віталій Складов.

— Адже почули на свою адресу багато теплих слів, слів подяки за свою нелегку працю. Були також відзначені люди, які досягли значних результатів у виробничій діяльності підприємства. Зокрема, це трудові

династії, що віддали улюбленій справі десятки років.

На всеукраїнському рівні прозвучало прізвище Бик, яке носить династія хіміків Черкаського ПАТ «АЗОТ» OSTCHEM. Родина має більше 120 років спільного трудового стажу. Її внесок у хімічну галузь було відзначено під час святкового концерту до Дня Незалежності України.

Династія Бик — одна з найбільших на «Азоті». На сьогодні тут трудяться п'ять її представників. Голова родини — Володимир Бик працює начальником відділення в цеху з виробництва аміачної селітри М-9. В цьому ж цеху працює його син Олег (слюсар КВПіА) і невістка Валентина (апаратник амофосу). Дружина Анастасія — інженер відділу охорони праці, а її сестра трудиться в цеху складського господарства.

— Вітання приймати завжди радісно і хвилююче. До того ж приємно, що це відбувалося в колі наших колег з інших підприємств, які знають і розуміють специфіку праці, — ділиться враженнями Анастасія Бик. — Нам дуже сподобався

Зірки української естради

концерт: почули своїх улюблених виконавців, сподобалася також організація поїздки.

У святковому концерті телеканалу «ІНТЕР» взяли участь найвідоміші зірки української естради: Софія Ротару, Ніна Матвієнко, Олександр Пономарьов, Наталя Могилевська та інші. Вражали глядачів і яскраві та оригінальні декорації, костюми й несподівані спецефекти. Головним лейтмотивом концерту до 24-ї річниці Незалежності було вшанування людей праці, чийми руками, талантом та наполегливістю й будується Україна. А ще — величезне прагнення українців повернутися до мирного життя на рідній землі.

Наталія Бакалова,
фото автора

Фото на пам'ять біля палацу «Україна» перед початком святкового концерту

ПРАЦІВНИКИ РЕМОНТНО-БУДІВЕЛЬНОГО ЦЕХУ творять комфорт на «Азоті»

Ремонт покрівлі, приміщень у побутових та виробничих корпусах, заміна вікон і дверей – це ті сезонні роботи, які покладено на спеціалістів ремонтно-будівельного цеху. Частина цих заходів проводиться в структурних підрозділах то-вариства в рамках підготовки до осінньо-зимового періоду.

Як розповів начальник РБЦ Ігор Шарапов, для їхнього цеху, як і для всіх інших структурних підрозділів на підприємстві, зараз триває найгарячіша пора. Роботи вистачає для всіх дільниць. Вони задіяні як у капітальних ремонтах, так і в підготовці до осінньо-зимового періоду. Тільки в липні працівники цеху замінили дверні блоки в адміністративно-побутовому корпусі цеху А-3, там же відремонтували вимощення в корпусі поршневої компресії, в цеху А-5 відремонтували залізобетонні лотки, в цеху М-6 – вимощення об'єкта цивільної оборони, в цеху М-9 виконали бетонні роботи на ваговій та зробили цегляну кладку перехідної галереї тощо.

Спеціалістам РБЦ доводиться працювати одночасно

на різних об'єктах. Графік робіт, який формується на основі замовлень від цехів, розписано на кілька місяців вперед.

Так, на момент нашого візиту бригада столярів займалася виготовленням віконних блоків для цехів К-5 та М-9. Ще одна бригада загальнобудівельної дільниці РБЦ працювала на території цеху А-5. Там вони ремонтували вимощення біля градирні. Малярі, столярі й плиточники оздоблювальної дільниці робили ремонт в приміщеннях управління товариства, цеху К-3 та УКР. А фахівці покрівельної дільниці ремонтували й заміняли покрівлю в корпусі №536/1 в цеху М-9, де проходить завантаження аміачної селітри в біг-бегі. Загалом, починаючи з квітня, покрівлю було оновлено в це-

Ремонт покрівлі – один із першочергових

хаж ВПіПК, ЦГД, М-9, М-2, УКР, ЦЕРЦ, ХВО, АТЦ, М-6 та інших.

Встигають працівники РБЦ допомагати з ремонтами і під-

шефним школам ПАТ «АЗОТ». На сьогодні роботи завершено в школах №№2, 5, 10, 12, 20, 21. Максим Батир, фото автора

Азотівці допомогли школі №12 відновитися після пожежі

Пофарбувати, відмити від сажі, замінити потріскані кахлі й підвісну стелю в пошкоджених вогнем приміщеннях допомогли працівники Черкаського «Азоту» підшефній підприємству черкаській школі №12. Нині тут про трагічну подію вже нічого не нагадує.

Куратор школи №12 від ПАТ «АЗОТ» Григорій Кузьменко демонструє відновлені після пожежі приміщення

Пожежа сталася 28 липня цього року в побутовому приміщенні на другому поверсі школи.

– Вогнем було знищено умивальник та вбиральню, постраждав також коридор, – розповідає директор школи Анна Іванова. – Ми відразу ж звернулися за допомогою до куратора нашої школи Григорія Михайловича Кузьменка, бо власними силами ми б не справилися з такою бідою.

Бригада майстра М.Лебеда ремонтно-будівельного цеху ПАТ «АЗОТ» оперативно ліквідувала наслідки пожежі. Крім того, «Азот» надав школі двері, 100 панелей для підвісної стелі

й транспорт для вивезення побутового сміття після ліквідації наслідків пожежі.

А в інших підшефних школах завершуються планові ремонтні роботи, які виконує «Азот». Так, у школі №2 працівники РБЦ пофарбували спортзал у патріотичні кольори та поклеїли шпалери в коридорах. Для школи №5 азотівці виготовили та встановили бокові фасадні двері. До 1 вересня працівники цеху ВПіПК мають завершити тут ремонт умивальників із заміною труб і кранів.

Наталія Бакалова, фото автора

ПОКИ ЖИВЕ В НАС ПРАГНЕННЯ СВОБОДИ, УКРАЇНІ БУТИ!

Ще два роки тому, перед подіями на Майдані ніхто й подумати не міг, що частина українців, піде воювати, частина стане волонтерами, а хтось – біженцями на рідній землі. Проте, коли український народ піднявся на захист своїх прав, своїй державі, справжні патріоти не ставили питань, просто робили те, що найбільш потрібно.

Саме так сталося і з бійцями воєнізованого газорятувального загону ПАТ «АЗОТ». Якось наші журналісти завітали до ВГРЗ, коли в Києві саме вирував Майдан. У рятувальників – робоча обстановка, командир Костянтин Ткаченко розповідає про специфіку їхньої служби: у разі надзвичайної ситуації на виробництві бійцям дається 1 хвилина, щоб зібратися для надання допомоги. На посту бере до рук список.

— Це ми збираємо кошти для допомоги хлопцям на Майдані. Потрібні їжа, теплі речі – холоднеча ж така, а вони

Волонтери В.Шепель, К.Ткаченко, В.Половий та Д.Самуйлик

Азотівці продовжують поповнювати лави Збройних Сил, тож волонтери звертаються до начальників цехів з проханням не залишати без допомоги своїх людей. Якщо в цеху не вдається зібрати кошти, звертайтеся до волонтерської організації!

там день і ніч стоять за нас, — без пафосу, абсолютно буденно і між іншим зазначив **Костянтин Ткаченко**.

— Ви туди поїдете? — запитуємо.

— Та ми там вже були, і не раз, — так само спокійно відповідає.

Пізніше з'ясувалося, що на Майдані побували чимало азотівців. Пригадуючи ті буремні дні Костянтин Михайлович розповів, як під час чергової поїздки до них, тепло вдягнених та навіючених сумками з салом, тушонками, валянками, куфайками, на станції метро Хрещатик підійшла старенька бабуся і нічого не питаючи сказала: «Хай вас, хлопці, Бог береже». А вийшли з метро — відчули ту саму атмосферу, про яку так багато сказано: свободи, незалежності, нескореного українського духу!

Тож не дивно, що з початком воєнних дій на Сході саме працівники ВГРЗ взяли на себе організацію волонтерського руху на підприємстві. Адже ще з часів

Майдану рятувальники щомісяця виділяли зі своєї зарплати кошти, аби допомогти й підтримати захисників України.

— Я побачив по телевізору як бабусі тягнуть через кордон бронжилети, щоб якось прикрити від куль добровольців, які з Майдану пішли на Схід захищати територіальну цілісність України. Потрібні були найелементарніші речі: бронжилети, каски, продукти, вода, ліки... Ми зрозуміли, що самі не зможемо надавати допомогу у великих масштабах, а на «Азоті» знайдеться багато патріотів, які також захочуть долучитися до цієї справи, — розповідає **Костянтин Ткаченко**. — Тому ми звернулися до Віталія Леонідовича Склярова та Віктора Михайловича Олійниченка, з проханням дозволити організації волонтерського руху на всьому підприємстві. І ми дуже вдячні їм за підтримку і розуміння.

Ще актуальнішим волонтерський рух став після того, як на службу в лави Зброй-

них Сил почали призивати працівників «Азоту». Їх також потрібно було забезпечити всім необхідним. Азотівці відгукнулися, почали здавати кошти і закипіла робота. Паралельно з волонтерською групою «Україна понад усе» працюють волонтери і в інших цехах. Дуже багато зроблено цехом А-5, де волонтерський рух очолив інженер-технолог Віталій Половий, у цеху К-1 активно займається волонтерською діяльністю Антон Осташкін. Деякі цехи самотужки збирають кошти і «вдягають» своїх працівників, деякі — передають гроші у загальний фонд волонтерської організації, а вона вже купує все необхідне.

— Ми дуже вдячні всім, хто здає кошти, не шкодує свого часу та ресурсів на те, щоб полегшити службу бійцям, — наголосив **Костянтин Ткаченко**. — Адже ми туди не цукерки передаємо, а реально необхідні речі, які можуть врятувати наших хлопців здоров'я і навіть життя. Частина людей, можли-

во, розчарувалася в діях влади, частина проти війни. Але щодня туди йдуть воювати наші хлопці і ми не маємо права залишити без підтримки тих, хто ризикує своїм життям, стримує ворога, забезпечуючи нам тут мир та стабільність.

А ще волонтери неймовірно горді тим, що люди довіряють їм свої гроші та роблять все можливе, щоб вони були витрачені не даремно. За час роботи волонтерів «Азоту», було придбано одяг для десятків військових, надавалась допомога пораненим, купувалися ліки, засоби зв'язку, бензинові електрогенератори, запчастини до автомобілів, інструменти, теплий одяг, плівка для облаштування бліндажів... Всього не перелічити! За цей час волонтери

В.Шепель та мама
Ю.Гончаренко (ЦВТК)

бачили і приклади справжнього героїзму наших воїнів та волонтерів, і сльози вдячності матерів, які збирають синів на війну, і нескорений дух в очах поранених чоловіків. А тому переконані: все, що робиться — не даремно! **Поки живе в нас прагнення до свободи, до кращого життя на своїй землі, Україні бути!**

Наталія Бакалова

Мед – безцінний дарунок сонця та клопіткої праці

Щоб відчутти смак меду, треба пізнати смак цієї нелегкої праці. Таке життєве кредо приймає кожному пасічнику чи то професіоналу, чи то любителю. І не важливо, який фах має людина, важливо те, що вона знаходить час для свого улюбленого хобі.

Цією солодкою справою Іван Гнатович Мартем'янов, начальник цеху з виробництва аміачної селітри М-9, захопився ще в дитинстві.

— Мій батько був пасічником і я, будучи ще школярем, щороку півтора-два літніх місяці проводив на пасіці, жив там, спостерігав за бджолами і виконував вказівки досвідчених пасічників, як правильно з ними поводитися, — роз-

повідає Іван Гнатович. — Та в якусь із суворих зим, коли вулики перебували у сховищі для зимівлі, завівся кліщ і всі бджоли вимерли. Батько дуже переживав цю трагедію і після цього більше ніколи не «розводив» бджіл. Для мене ж пасіка — це моє хобі, яким займаюся в пам'ять про свого батька вже близько 30 років. Були такі періоди, коли пасіка нараховувала до двох десятків вуликів, а

зараз маю п'ять вуликів, біля яких цілком вистачає роботи.

Найбільше у цій справі Івана Гнатовича й досі вражає неперевершений запах меду під час медозбору. Каже — вдихаєш його й одразу наповнюєшся силою, свіжістю, бадьорістю. А ось з приводу бджолиних укусів відповідає так: «То не пасічник, хто укусів бджіл боїться. Зрештою, це навіть корисно. Таким чином бджоли дякують за увагу до себе. Принаймні, так мені приємно думати».

Багато цікавого про бджолине господарство розповіли й інші азотівські пасічники-любители. В їх числі й майстер з ремонту та обслуговування ліфтів управління капітальних ремонтів Павло Іванович Пашенко. Цією справою, яку перейняв від свого діда Миколи, він займається порівняно недавно. За його словами, пасіка, бджоли — це своєрідна пристрасть, з якої він черпає натхнення і силу для життя та здоров'я. Найкращою місцевістю, куди вивозить вулики, вважає

І. Мартем'янов (ліворуч)

Плескачівку, бо тут медоносіці найцілющіші.

Описувати всі лікувальні властивості меду немає сенсу, бо всі їх добре знають. Адже не даремно на державному рівні поціновується праця бджолярів. Щороку 19 серпня Україна святкує День пасічника, вшановуючи мудрих, працьовитих людей, завдяки яким маємо чимало корисних продуктів бджільництва, а головне — мед, безцінний дарунок сонця та клопіткої праці. **Отож, всім вам бажаємо щедрого медозбору!**

Ніна Гошуренко

Реклама

АКЦІЯ!

КРЕДИТИ ЗІ ЗНИЖКОЮ

Акція діє з 3.08.2015 р. по 30.09.2015 р.

ТРАСТ^О

0 800 50 05 65 • WWW.BANKTRUST.COM.UA

Банк

ЧЕРКАСИ, ВУЛ. СМІЛЯНСЬКА, 42
(БІЛЯ "ЕЛЬДОРАДО")

(068) 293 36 84, (093) 601 81 66, (050) 177 48 29

*Знижки відсоткової ставки надаються учасникам Акції, які в момент оформлення пакету документів на видачу кредиту обирають спеціальну скретч-картку, під захисним полем якої міститься відповідний напис про отримання акційного зниження процентної ставки (-10%, -30%, -50%, -70%, -99.99%). Інші умови Акції на сайті Банку. Дзвінки на моб. номер згідно тарифів Вашого оператора зв'язку. ПАТ Банк "ТРАСТ". Ліцензія НБУ № 237 від 02.11.2011 р.

СТЕПАН ГІЛЯРОВСЬКИЙ ТА ВІКТОР ГУДЗЕНКО вважають за удачу долі свою діяльність на «Азоті»

Під час ювілейних заходів святкування 50-річчя Черкаського «Азоту» вдалося поспілкуватися з багатьма ветеранами праці, для яких підприємство було, є і залишається невід'ємною частиною трудової діяльності. В їх числі – Степан Васильович Гіляровський та Віктор Якимович Гудзенко.

Зі спогадів колишнього головного механіка Черкаського «Азоту» Степана Васильовича Гіляровського:

«На Черкаський завод азотних добрив я приїхав за направленням у 1964 році після закінчення Київського політехнічного інституту. І вся моя трудова діяльність пройшла на «Азоті», за винятком невеликої перерви, пов'язаної з армійською службою. Першою моєю професійною сходинкою стала посада слюсаря-ремонтника 5-го розряду в цеху конверсії. Колектив заводу саме переживав «дев'ятий вал» монтажних робіт. Всюди метушилося багато народу, гримів метал, спалахували вогні електрозварки. Оскільки закручувати гайки було кому, мені довірили оформляти паспорти на обладнання, яке монтувалося. Після того, як монтаж закінчився, мені запропонували йти працювати змінним механіком. Коло нових обов'язків було нескладним – разом з двома змінними слюсарями вчасно усувати незначні поломки на діючому устаткуванні. Не знаю, як для кого, а для мене це була просто справжня удача. Пропрацювавши на цій посаді майже два роки, я добре вивчив обладнання в усіх чотирьох цехах аміачного виробництва. Тож, коли мені запропонували перейти механіком у цех розподілу повітря, прийняв пропозицію без будь-якого сумніву і страху.

На цій посаді я пропрацював недовго – мене призвали в армію. А після повернення був призначений заступником начальника цеху А-4 з обладнання. Цех тільки-но розпочали будувати, так що я знову

Степан Гіляровський

потрапив у таку ж обстановку, як і після інституту, тільки з тією різницею, що цього разу на мої плечі ліг увесь тягар відповідальності за спорудження виробництва – своєрідну копію вже введеного в дію «французького» аміаку. Коли цех було здано в експлуатацію, продовжив працювати у ньому механіком. Також призначався на посаду начальника, але не надовго, бо незабаром остаточно перейшов на роботу в механічну службу – спочатку заступником головного механіка, потім, починаючи з 1999 року, головним механіком.

Ось такий, якщо коротко, мій трудовий шлях... Безумовно, найбільший відрізок припадає на службу головного механіка, але чимало років було віддано і згаданому вище цеху А-4, в якому пройшов справжню технічну і управлінську виучку, відчув себе азотівцем у буквальному значенні цього слова.

Судить самі, вперше в СРСР ми збудували великотоннажний цех на переважно вітчиз-

няному апаратному обладнанні, окрім кількох позицій. І насправді це було не так легко, як я розповідаю. Не обходилося й без курйозів. Коли цех готувався до випробування виготовлених у Казані компресорів, звітти надійшла телеграма-попередження. Мовляв, перед пуском ми повинні обкутати циліндри низького і високого тиску кожухами із броньованої сталі, аби у разі, коли циліндри розірвуться на шматки, ніхто не постраждав. Можна лише уявити, що відбувалося в душах спеціалістів у зв'язку з подібною телеграмою. Проте, все обійшлося, компресори були пущені без кожухів з броньованої сталі. По-іншому й бути не могло, адже фахівці на об'єкті зібралися не з лякливих. Це Євген Лукич Лантух, Федір Григорович Корнєєв та інші».

Зі спогадів колишнього начальника ремонтно-будівельного цеху Віктора Якимовича Гудзенка:

«На завод азотних добрив я перейшов з БМУ №27, де очолював бригаду теслярів-бетонників. Причина була поважна: зводячи нові корпуси підприємства, виношував мрію залишитися тут працювати. При ремонтно-механічному цеху вже існувала будівельна дільниця. Тож мене прийняли теслярем 5-го розряду. З введенням кожного нового цеху будівельних робіт більшало. Невдовзі виникло питання про відокремлення будівельної дільниці від РМЦ і створення на її базі окремого цеху, який розмістили у 143-му корпусі. На його становлення керівництво коштів не шкодувало. У

цеху з'явилися деревообробні верстати різних модифікацій, а також циркулярка, пилорама, сушильна камера тощо. За напрямками робіт цех було поділено на кілька бригад. На той час я вже працював майстром, виконуючи замовлення на виготовлення нестандартного устаткування. В 1974 році мене призначили начальником ремонтно-будівельного цеху. На цій посаді я пропрацював понад двадцять років. Обслуговуючи хімічне виробництво, колектив РБЦ доклав багато зусиль для розвитку соціальної сфери.

Із тих, з ким мені довелося працювати не один рік, хотілося б назвати Дмитра Степановича Задача, Євдокію Максимівну Чурикову, Ігоря Миколайовича Шарапова, В'ячеслава Миколайовича Косенка, Олексія Тарасовича

Віктор Гудзенко

Сарапіонову, Ніну Миколаївну Ярош та інших. Руки у цих людей воістину «золоті».

Записала
Ніна Гошуренко

Пройшов традиційний пробіг пам'яті Івана Чернявського

Традиційний 9-й пробіг «Пам'яті Івана Єфремовича Чернявського» організував у Шполянському районі 8 серпня КЛБ «Ритм» ПАТ «АЗОТ» спільно з Черкаським обласним центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та відділом у справах сім'ї, молоді та спорту Шполянської районної державної адміністрації.

Нагадаємо, що І.Є. Чернявський — уродженець Черкащини, чемпіон Європи з бігу на 5 і 10 кілометрів, учасник Олімпійських ігор в Австралії (1956 рік). Народився видатний спортсмен у с. Куцівка Смілянського району, ріс у с. Товмач Шполянського району, працював тренером у спорткомплексі м. Шпола, тож і захід проходив на його малій батьківщині.

У пробігу взяла участь любителі оздоровчого бігу із міст Рівного, Сміли, Олександрії (Кіровоградська обл.) та сіл Шполянського району.

У Шполі спортсменів-любителів урочисто зустрічали представники райдержадміністрації та спортивних організацій міста. Перед початком пробігу його учасники вшанували пам'ять Небесної сотні,

поклавши вінок до пам'ятника героям.

Пробіг проходив на двох дистанціях: 20 км за маршрутом м.Шпола — с.Скотарево — с.Товмач та 5 км від с. Скотарево до с. Товмач. Фінішували спортсмени під звуки духового оркестру, а жителі села зустрічали їх аплодисментами.

Абсолютними чемпіонами на дистанції 20 км стали члени КЛБ «Ритм» — 32-річний Андрій Ющенко та Наталя Кузнецова (40 років). У бігу на 5 км перемогу здобув спортсмен «Ритму» Олександр Нагорський (39 років) і спортсменка зі Шполи Тетяна Саванчук (38 років).

Переможці та учасники свята отримали медалі, грамоти, набори кондитерських виробів та по банці духмяного меду, який був особливо дореч-

Учасники пробігу на фініші у с. Товмач

ним напередодні церковного свята медового Спасу.

Учасники пробігу щиро вдячні сільському голові Сергію Валентиновичу Ковалю за

теплій прийом, а також керівництву ПАТ «АЗОТ», яке надало транспорт для спортсменів.

Іван Челомбійко, інструктор спорткомплексу ПАТ «АЗОТ»

Цивільний захист школярі вивчатимуть з протигазами «Азоту»

Керівництво ПАТ «АЗОТ» задовольнило прохання, яке надійшло від школи с. Дубіївка, та надало для її кабінету військової підготовки 15 протигазів та два захисних костюми.

— У зв'язку з ситуацією, що склалася в країні, цивільному захисту тепер приділяється більше уваги, — розповідає вчитель «Захисту Вітчизни» Дубіївської школи Олексій Гри-

горенко. — Якщо в попередні роки навчальну програму скоротили до 1 години, то нині маємо 3 години. Враховуючи, що на території нашого села розміщена діюча військова

частина та військові склади, знання з цивільного захисту є для нас дуже актуальними.

Як розповів Олексій Іванович, ПАТ «АЗОТ» не вперше допомагає школам Черкаського району.

— Протигази, які ми передали школі, списані, оскільки в них закінчився передбачений нормами термін зберігання, проте вони стануть хорошим навчальним посібником, — зазначив командир ВГРЗ ПАТ «АЗОТ» Костянтин Ткаченко.

Крім того, діти Дубіївської школи зможуть побачити і навіть приміряти захисні костюми. Азотівці передали їм списаний костюм хімзахисту Л-1 та кислотно-ізолюючий костюм КІО-2.

Наталія Бакалова,
фото автора

Фотофакт

Понад півтисячі кондиціонерів обслуговують у ПАТ «АЗОТ» працівники ПП ВКФ «Технологія тепла». На фото Володимир Ісаєнко за роботою.

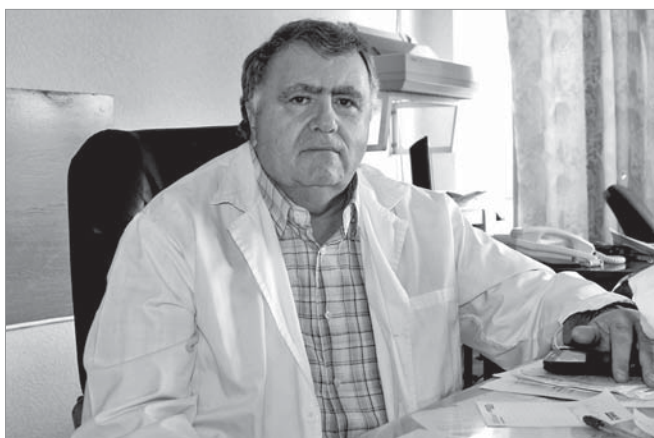
ЛІКАРІ НАГОЛОШУЮТЬ: ліки від тиску потрібно приймати постійно!

Гіпертонічна хвороба – одне з найпоширеніших захворювань у світі, яке прогресуючи дає такі небезпечні для життя ускладнення як інсульт, інфаркт, серцева і ниркова недостатність. Саме тому гіпертонію ще називають «тихим убивцею», з яким однак можна і треба боротися.

Небезпека цього захворювання полягає в тому, що воно не викликає значного погіршення самопочуття чи болісних відчуттів, проте високий артеріальний тиск поступово призводить до збільшення маси серця, потовщення стінок судин, враження судин сітківки ока, прискореного розвитку атеросклерозу та склеротичних змін у нирковій тканині. На фоні цих процесів і розвиваються небезпечні для життя людини захворювання та ускладнення.

Під артеріальною гіпертонією розуміють стійке підвищення артеріального тиску (АТ) – систолічного понад 140 мм рт.ст. Як зазначив **лікар-терапевт медико-санітарної частини ПАТ «АЗОТ» Юрій Овчарук**, це узагальнені цифри, оскільки тиск – показник індивідуальний. Проте на них потрібно орієнтуватися.

– Вчені нарахували близько півсотні причин, через які виникає гіпертонія і навіть якщо виявити яка саме з них призвела до захворювання, її не завжди можна усунути, – пояснює **Юрій Йосипович**. – Тому єдиним дієвим способом боротьби з гіпертонією є здоровий спосіб життя, постійний

Цеховий терапевт ПАТ «АЗОТ» Юрій Йосипович Овчарук

контроль за артеріальним тиском і систематичний прийом призначеного лікарем гіпотензивного препарату.

Перш за все лікарі радять хворим на гіпертонію змінити спосіб життя: скинути зайву вагу, правильно харчуватися. Зокрема, збільшити вживання овочів та фруктів, продуктів, що багаті на кальцій, магній і калій, риби та морепродуктів. Слід також обмежити вживання тваринних жирів. Харчуватися потрібно частіше, але меншими порціями, останній прийом їжі – за 3 години до сну.

Обов'язково слід збільшити фізичну активність. Вчені до-

тягом 30-40 хвилин 3-4 рази на тиждень. У разі фізичних навантажень потрібно слідкувати, щоб не було задишки, болю в ділянці серця, аритмії. Пульс не повинен перевищувати 60% від максимальної частоти серцевих скорочень, що дорівнює 220 мінус вік (роки).

Потрібно зменшити вживання кухонної солі до 5-2 г на добу. При цьому слід мати на увазі, що навіть у звичайному хлібіві солі досить багато, як і в інших готових продуктах. Найменше солі міститься в продуктах рослинного походження (фрукти, овочі, крупі), молоці, рибі та м'ясі.

необхідності варто міряти тиск кілька разів на день, аби перевірити ефективність ліків, які вони приймають.

Поширеною помилкою, яку допускають гіпертоніки, є відмова від ліків як тільки стабілізується тиск. Це дуже шкідливо й небезпечно для організму, адже тиск швидко повертається до попередніх показників і продовжує свою непомітну руйнівну дію, призводячи до гіпертонічного кризу, або ж до інфаркту чи інсульту. **Тому лікарі наголошують: ліки від тиску потрібно приймати постійно!**

– Існує дуже велика кількість препаратів від тиску. Залежно від механізму дії на організм їх поділяють на п'ять великих груп. Не фахівцю розібратися в такому розмаїтті неможливо. Призначаючи препарат, лікар враховує всі фактори: наявність супутніх захворювань, взаємодію його з ліками, які, можливо, приймає пацієнт, та інші фактори, – пояснює **Юрій Овчарук**. – Наприклад, анаприлін ні в якому разі не можна приймати хворим на бронхіальну астму у разі тахікардії. Далеко не всі препарати можна приймати вагітним жінкам.

Велике значення має й ціна препаратів. Лікар може пора-

За офіційними даними Центру медстатистики Міністерства охорони здоров'я України гіпертонія розвивається у кожного третього дорослого жителя країни. В аптечці людей з такою патологією мають бути ліки, які їй підходять і здатні швидко збити тиск (каптопрес, фармадіпін, корінфар тощо), та заспокійливі (корвалол, валеріана). Якщо тиск високий і збити його не вдається, слід викликати «Швидку».

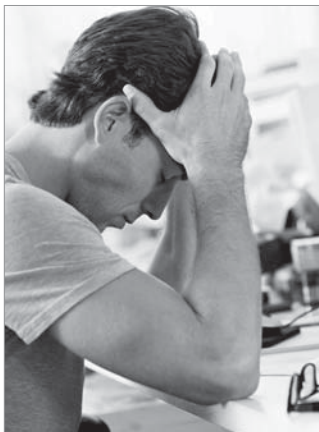
вели, що для ефективної профілактики серцево-судинних захворювань потрібно робити 10 тисяч кроків на день. Виміряти їх допоможе крокомір. Можна виконувати й інші динамічні навантаження невисокої інтенсивності – катання на лижах чи велосипеді у середньому темпі, плавання про-

Значно збільшує ризик серцево-судинних ускладнень паління, тому гіпертонікам слід від нього відмовитися, а також обмежити вживання алкоголю, який підвищує АТ.

Як наголосив Юрій Овчарук, тонометр повинен бути в кожній оселі. Особливо ж це стосується гіпертоніків, яким за

дити аналоги ліків, які у кілька разів дешевші від брендівих, але не поступаються їм за якістю та ефективністю. **Тож, самолікування при гіпертонії – не припустиме і в разі виникнення проблем з тиском, потрібно звертатися до лікаря.**

Наталія Бакалова,
фото автора

Сторожова вежа на острові Хортиця

телів туризму не лише України, а й інших країн світу.

Подорож на острові можна розпочати з Тарасової стежки, яка названа на честь перебування там Т.Г.Шевченка в 1843 році, про що він згадував у листах до друзів. Вражають курганні насипи та кам'яні закладки прадавніх часів. У Музеї історії запорозького козацтва є багато цікавих знахідок: тематичні виставки, предмети побуту та озброєння козацтва, ікони, священні книги. **Вражає діорама «Військова рада на Січі», захоплює гігантський стовбур дуба, що ріс ще до нашої ери.** А

дуже цікаво побувати в місцях, де проходили зйомки фільму «Тарас Бульба».

Згідно з історичними документами, укріплене поселення козаків було засновано на острові в 1556 році. Цьому сприяв Дмитро Вишневецький, завданням якого була охорона кордонів Речі Посполитої, до складу якої в ті часи входила і Україна. Мала Хортиця (нині острів Байда), завдяки своєму зручному розташуванню, підходила і для відбиття набігів кримських татар, і для здійснення походів на татарські землі. Укріплене козацьке по-

ОСТРІВ ХОРТИЦЯ – КОЛИСКА ЗАПОРІЗЬКОЇ СІЧІ

Є такі місця, які на віки залишаться святими і будуть викликати захват. Саме таким красивим і неповторним місцем, яке неодмінно турбує кожного українця, є острів Хортиця, на якому розкинулася велична і загадкова – Запорізька Січ.

Острів Хортиця – це красивий куточок з мальовничою природою. З обох боків його обіймає сильний Дніпро, оперізують високі скелі, піщані береги, які покриває зелений ліс, і прикрашають яскраві кольори. Про цю першу демократичну республіку відомо багато. Побувати на Запорізькій Січі, прожити духом минувшини – честь для кожного, хто любить рідну землю, шанує її героїчне минуле. У 2007 році острів Хортиця виборив статус одного з «Семи чудес світу». Неподалік нього збереглися знамениті дніпровські пороги, від яких і походить назва міста Запоріжжя, геологія гранітного скелястого острова, його рослинний і тваринний світ унікальні.

Острів Хортиця можна назвати і грандіозним пам'ятником історико-культурної спадщини – тут жили скіфи і печеніги, їх сліди перебування знайдені під час археологічних розкопок. А з початку XVI століття Хортиця стає колиською Запорізької мережі, саме тут з'явилося перше козацтво, а місце в ті часи називали Запоріжжям, а згодом, за часів розквіту Козацької Республіки, острів став її центром, свого роду столицею. Й до цього часу Хортиця приваблює відлунням козацького героїзму, можна уявити, як до нього підходили швидкі козацькі «чайки», а серед експозицій місцевих музеїв можна

побачити старі предмети, якими користувалися ще скіфи і печеніги.

А яка на острові дивовижна мальовнича природа! Він з обох сторін омивається буйними водами Дніпра, оспіваного українськими поетами, над рікою височіють скелі, перед якими знаходиться вузький піщаний берег. На острові зберігся зелений ліс, незайманий протягом тривалого часу. Навесні і влітку він розквітає яскравими фарбами польових квітів. І пейзаж, і легендарне історичне минуле, і стилізовані козацькі садиби, що виникли на острові в давньому десятилітті, нагадують про найяскравіший період історії України та привертають увагу багатьох люби-

в музеї «Запорізька Січ», який є справжньою реконструкцією тогочасної козацької фортеці, можна побачити узагальнюючий образ столиці Вольностей Війська Запорозького Низового та відчувати «дух» козацької доби. Воно укріплене потужними воротами, сторожовими вежами, оточене ровом і дерев'яним частоколом – «засікою». Усередині Січі розміщено своєрідний етнографічний музей просто неба, де навколо січового майдану стоять курені, резиденція отамана, корчма, кузня, гончарна майстерня та інші господарські будівлі. Найбільше враження справляє церква святої Покрови, яка розташована у центрі Січі, побудована без жодного цвяха. А ще

селення сприяло і заселенню краю.

На Дніпрі немає острова, рівного Хортиці по силі енергетики. Його вік 30 000 років. Одні вважають, що названий він на ім'я гордого Хорса – давньослов'янського бога Сонця. Другі пов'язують його зі словом «Хортиця» (хорт) – гонча собака. Треті – з ім'ям заповідника, грецьким «Хорта» – дуг. Саме на Хортиці в кінці XVII століття було написано легендарний лист турецькому султану. А ще на острові є багато святинь, в тому числі і священний Грааль – чаша, з якої, за легендою Ісус причащав 12 апостолів під час Таємної вечері.

Підготувала
Ніна Гошуренко

Церква святої Покрови у центрі Січі

Радимо приготувати

Салат «Нева»

Необхідно: риба відварена, або гарячого копчення — 200 г, картопля — 400 г, огірки солоні — 300 г, зелений горошок — 80 г, маслини — 60 г, яблука — 100 г, цибуля зелена, майонез.

Приготування: відварену картоплю нарізати кубиками, дрібно порізати огірки, яблука, цибулю. Все змішати, додати горошок, маслини, шматочки риби, заправити майонезом.

Рибний паштет

Перекрутіть на м'ясорубці філе оселедця, два плавлених сирка, два зварених вкруту яйця і дві відварених морквини. Все перемішайте, додавши дві ложки олії. Паштет готовий.

Н.Литвин, м. Черкаси

25

СЕРПНЯ

ЦЕЙ ДЕНЬ В ІСТОРІЇ

* **Національне свято Східної Республіки Уругвай – День проголошення незалежності (1825).**

Народилися такі особистості:

Олександр Будников — український живописець, заслужений діяч мистецтв УРСР, професор Київського художнього інституту. Працював у галузі станкового живопису («Форсування Дніпра», «Канів. Вид на могилу Т.Г.Шевченка», «На Капрі»); **Павло Загребельний** — український письменник, лауреат Шевченківської премії, Герой України, автор понад 40 романів. За сценаріями П.Загребельного на Київській кіностудії ім. Довженка зняті художні фільми: «Ракети не повинні злетіти», «Перевірено — мін немає», «Лаври», «Ярослав Мудрий»; **Микола Жулинський** — український літературознавець, один з ініціаторів створення Міжнародної асоціації українців. Лауреат Шевченківської премії за книгу «Із забуття — в безсмертя» (1991 р.); **Ярема Скибинський** — український диригент, народний артист України. Із симфонічним оркестром Держтелерадіо УРСР здійснив фондовий запис опери «Запорожець за Дунаєм» С.Гулака-Артемовського.

Цей день в історії позначений такими подіями:

1609 рік. Галілео Галілей продемонстрував Венеціанській раді новий пристрій — телескоп.

1900 рік. У Веймарі помер німецький філософ Фрідріх Ніцше.

1933 рік. На базі авіаційного факультету Київського політехнічного інституту було відкрито Київський інститут інженерів цивільної авіації. Нині — Національний авіаційний університет.

1960 рік. У Римі розпочались XVII Олімпійські ігри.

Іменини в Олександра, Фотія та Луїзи.

Управління державної служби надзвичайних ситуацій повідомляє

У зв'язку зі значним підвищенням температури повітря у серпні на території Черкаської області значно зросла кількість лісових пожеж та нещасних випадків на водних об'єктах.

Утримання сухої та спекотної погоди на території України значно підвищило загрозу виникнення пожеж у лісових масивах і на торфовищах. Так, порівняно з 2014 роком кількість пожеж у лісових масивах збільшилася майже в 1,8 рази (2015 рік — 1 тис. 327 пожеж, 2014-й — 726 пожеж), а на торфовищах у 4 рази (2015 рік — 271 пожежа, 2014-й — 68 пожеж).

Найбільше лісових пожеж сталося в Київській (304 пожежі), Житомирській (180 пожеж), Дніпропетровській (84 пожежі) та Сумській (58 пожеж) областях, а найбільше пожеж на торфовищах виникло в Київській, Волинській, Львівській та Житомирській областях.

Основними причинами пожеж у природних екосистемах залишаються неохочі поведінки населення з вогнем та випадання залишків рослинності на сільгоспугіддях та на землях, що прилягають до лісових масивів і торфовищ.

До гасіння лісової пожежі на території «Чорнобильської Пущі» в зоні відчуження та осередків горіння торфу було залучено близько 450 осіб і 110 одиниць техніки.

Управління ДСНС у Черкаській області попереджає кожного про необхідність дотримання заходів безпеки, щоб не допустити виникнення ситуацій, які загрожують життю людей.

Підготував Денис Белашов

За статистикою в цьому році на водних об'єктах області зареєстровано 37 пригод, внаслідок яких 29 осіб, з них 3 дітини, загинуло, ще 40 осіб бійцям ДСНС вдалося врятувати, з них семеро дітей.

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКЦІЯ
"ГЕРОЙ-РЯТУВАЛЬНИК РОКУ"

НАРОДНА
СЛУЖБА
ПОРЯТУНКУ 101

З ювілеєм!

ПОПЕЛЬНИЦЬКОГО Юрія Анатолійовича — заступника начальника виробництва капролактаму із 45-річчям.

МАГЛЮВАНОВОГО Василя Івановича — старшого апаратника цеху М-2 із 60-річчям.

НАСТЕНКА Петра Петровича — колишнього слюсаря котельного цеху із 60-річчям.

ЗЕЛЕНЬКА Олега Георгійовича — електромонтера цеху М-9 із 20-річчям.

НЕЖИНСЬКОГО Дмитра Юрійовича — слюсаря-ремонтника цеху К-9 із 40-річчям.

САЛЬНИК Олену Олександрівну — електромонтера ЦЕРЦ із 55-річчям.

ЧЕРНИША Володимира Григоровича — бійця-газорятівника ВГРЗ із 60-річчям.

ПОФАЛІТОВА Сергія Анатолійовича — апаратника нейтралізації цеху М-9 із 50-річчям.

ШЕВЧЕНКА Павла Яковича — слюсаря-ремонтника цеху К-9 із 60-річчям.

ІВАНЦОВА Івана Михайловича — апаратника повітроподілу цеху К-3 із 60-річчям.

СОРОКІНУ Тетяну Василівну — апаратника виробництва аміачної селітри цеху М-9 із 65-річчям.

ВОЛОШИНА Анатолія Миколайовича — начальника зміни цеху А-3 із 45-річчям.

ПОСТОЄНКО Олександру Іванівну — апаратника синтезу цеху К-1 із 50-річчям.

АВЕРБАХ Аллу Василівну — апаратника змішування цеху М-9 із 50-річчям.

ЛИСЕНКА Олега Володимировича — слюсаря-ремонтника ремонтно-механічного цеху із 45-річчям.

СЕМАШКО Валентину Іванівну — апаратника очищення газу цеху М-6 із 65-річчям.

КОРОТКОВУ Ларису Володимирівну — прибиральницю службових приміщень цеху М-2 із 45-річчям.

ПАВЛЮКА Максима Андрійовича — слюсаря КВПіА котельного цеху із 35-річчям.

ЗАПАНУ Костянтина Володимировича — апаратника випарювання цеху М-6 із 30-річчям.

УЛЬЯНОВУ Ірину Анатоліївну — лаборанта хімічного аналізу централізованого відділу технічного контролю із 50-річчям.

СМІРНОВУ Світлану Василівну — апаратника очищення рідини котельного цеху із 45-річчям.

КОБИЛКА Павла Федоровича — слюсаря-ремонтника цеху К-9 із 50-річчям.

СЕЛЯНКА Олександра Івановича — командира пункту воєнізованого газорятівного загону із 50-річчям.

ШАПОВАЛОВА Олександра Сергійовича — вантажника цеху М-2 із 30-річчям.

ЗУБЕНКА Сергія Олександровича — майстра централізованого електроремонтного цеху із 35-річчям.

НЕЛЬГУ Тетяну Миколаївну — старшу сестру медичну пункту медичного огляду із 40-річчям.

ГАЙДЕНКА Андрія Валентиновича — начальника відділення цеху М-2 із 45-річчям.

ТУРЧИНА Геннадія Вікторовича — слюсаря КВПіА цеху контрольно-вимірювальних приладів і автоматики із 25-річчям.

ЗАПОРОЖАНА Євгена Сергійовича — слюсаря КВПіА цеху М-5 із 25-річчям.

ДРАБОВСЬКОГО Ігоря Олексійовича — електромонтера централізованого електроремонтного цеху із 45-річчям.

ТІЩЕНКО Тетяну Степанівну — апаратника цеху К-2 із 50-річчям.

КОЗОВОГО Віктора Федоровича — слюсаря-інструментальника ремонтно-механічного цеху із 40-річчям.

ПОПОВИЧ Євгенію Олександрівну — інженера I категорії з підготовки кадрів навчального центру з 25-річчям.

ЛУПИНУ Олександра Миколайовича — електромонтера цеху водопостачання і промислової каналізації із 60-річчям.

ЛЕВЧЕНКО Галину Іванівну — апаратника хімводоочищення цеху хімводоочищення із 40-річчям.

МУРАТОВА Сергія Станіславовича — машиніста холодильних установок цеху К-1 із 45-річчям.

ТЕМЧЕНКО Світлану Валеріївну — комірника цеху М-7 із 40-річчям.

ЗАПОРОЖЕЦЬ Діану Олександрівну — лаборанта хімічного аналізу централізованого відділу технічного контролю із 25-річчям.

КОЛЕСНИКА Ігоря Анатолійовича — електромонтера ЦЕРЦ із 45-річчям.

БІЛЯЄВА Максима Веніаміновича — слюсаря з ремонту рухомого складу залізничного цеху із 25-річчям.

З 25-річчям трудового стажу!

АФАНАЩЕНКО Ірину Валеріївну — електромонтера ЦЕРЦ.

ГОРЮНОВА Андрія Євгеновича — апаратника абсорбції цеху М-5.

ФЕДОРОВА Миколу Євгеновича — водія автотранспортного цеху.

Бажаємо вам життєвої мудрості, доброти, щедрості. Щоб здоров'я не давало збоїв. Щоб настрій був завжди на висоті. А в душі панував спокій і затишок.

Творчість наших читачів

Я гордий тим, що УКРАЇНЕЦЬ

Я гордий тим, що українець,
Що народився на землі
Багатій співом солов'їним
Та короуаєм на столі...

Що із усіх земних історій
Козацька слава — вічний стяг
В майбутнє нас веде з учора
Великих звершень та звитяг.

Цвітуть бузки небесним цвітом,
Любистком пахне рідний двір.
Любов'ю Божою зігрітий,
Бо матерів у мене дві.

Та, що життя дала — людина,
Що дух наповнила — земля.
Матуся — жінка, і Україна
Чекають сина звіддала.

У мандри манять закордони,
Пустих обіцянок туман.
Та де б не був, спішу додому,
Вітчизни іншої нема!

* * *

Я — син твій, ненько Україно!
Куди б не йшов, в яких краях...
В твої обійми серцем лину
На радість, смуток, біль і страх...

Бо що мені чужі держави?..
Хіба з цікавості до див,
А не шукати собі слави
За рубежі колись ходив.

Я із землі цієї виріс
І в землю рідну відійду.
Нехай пташки летять у вирій,
Мені ж зазначено в роду:

Тут, де зарита пуповина,
Де спочиває прах дідів,
Моя Вітчизна — Україна!
Найкращий світ з усіх світів!

Микола Калниболотчук,
начальник відділу технічного
нагляду ПАТ «АЗОТ»

Як Черкаси відзначали 24-У РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

24-те серпня – величний день для кожного українця. Рідна країна святкує День Незалежності. В урочистих заходах були задіяні всі мікрорайони міста, площі та майданчики. Найбільше навантаження традиційно припало на Долину троянд, де проходили різноманітні фестивалі, майстер-класи, розважальні програми, мистецький проект «За Україну, славу й честь!», щорічний фестиваль «Черкаська смакота».

Кулінарний фестиваль «Черкаська смакота» з приготування страв української національної кухні, стартував фєричним парадом кулінарів на Соборній площі та виступом маленьких «кухариків». Цього року Долина троянд перетворилася на «долину достатку», бо чого тільки не було на фестивалі: всілякі «добреники» з м'яса, риби, овочів... Майстри кулінарної справи на очах відвідувачів творили справжні смакові шедеври. Багатьох прихильників знайшов і фестиваль військового борщу.

Патріотичною родзинкою свята стало встановлення національного вело-

рекорду. Черкащани, а в їхньому числі і родина нашого колеги – випускового редактора Прес-центру ПАТ «АЗОТ» Олександра Ковальова, продемонстрували найбільш рухомий державний прапор. Вони обгорнулися у жовті та блакитні накидки і встановили рекорд під назвою «Прапор з найбільшої кількості велосипедистів». Участь у рекорді взяли 512 учасників. Протягом маршруту до них долучалися й інші велосипедисти.

Цікаво й по-особливому широко у рамках сімейного свята «У кожній родині – майбутнє України» відбувався парад візочків-2015 «Малюта-UA». Юні черка-

щани та їхні батьки пройшли парадною ходою до скверу Богдана Хмельницького. Саме тут визначили найкращих учасників у 8 креативних номінаціях: Українчик; Козачок; Казковий герой; У світі тварин; Веселий транспорт; Всі професії важливі; Фантазійний візок; Солодка парочка.

Завершилася низка урочистостей святкування 24-ї річниці Дня Незалежності, на яких побувало чимало азотівців, спільним виконанням гімну України учасниками концертних програм та глядачами.

Підготувала Ніна Гошуренко

Обласна газета «Черкаський Азот»

Засновник: Публічне акціонерне товариство «АЗОТ» м. Черкаси
Газета заснована у 1980 році.

Регістраційне свідоцтво ЧС №734ПР від 21.12.2011 р.

Адреса редакції: м. Черкаси, вул. Першотравнева, 72

Телефони: редактора – 392550; кореспондентів – 392352.

E-mail: press@azot.cherkassy.net

Виходить два рази на місяць, мова змішана (укр., рос.)

Матеріали підготовлені Прес-центром ПАТ «АЗОТ». Інформація з газети не може бути використана іншими ЗМІ без погодження з Прес-центром.

За зміст реклами відповідальність несе рекламодавець.

Газета зверстана Прес-центром ПАТ «АЗОТ».

Начальник Прес-центру Євдокія Мацюкіна.

Наступний номер 15.09.2015

Друк – ТОВ «Пресс-Інформ» м. Черкаси, вул. Ордонікідзе, 56.
Друк офсетний.

Обсяг – 1,86 умовн. друк. арк.

Тираж 2500 екз.

Зам. № ПІ-0000725.